

**Národní program ochrany
a reprodukce genofondu lesních dřevin
období 2019–2027**

Pracovní metodika pro lesnictví

Hlavním cílem Národního programu je zachovat a reprodukovat genofond lesních dřevin jako součást národního bohatství pro budoucí generace. Základními opatřeními k naplnění cílů Národního programu jsou:

- podpora existence a řádného obhospodařování genových základů,
- podpora existence a využívání zdrojů selektovaného reprodukčního materiálu – porostů fenotypové třídy A u všech dřevin a porostů fenotypové třídy B u všech dřevin s výjimkou smrku ztepilého, borovice lesní a modřínu opadavého,
- podpora uznaných zdrojů kvalifikovaného reprodukčního materiálu – semenných sadů, směsí klonů, rodičů rodiny, ortetů a klonů.

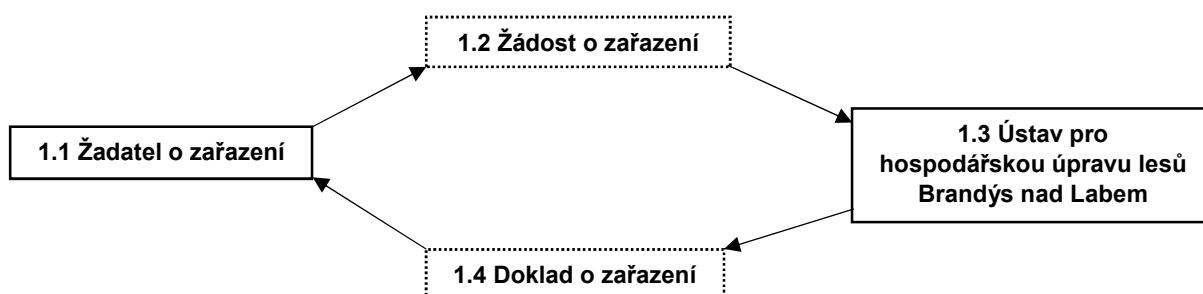
Opatření Národního programu budou zajišťována zejména prostřednictvím poskytování dotačních podpor vlastníkům zdrojů reprodukčního materiálu zařazených do Národního programu.

Národní program upravuje podmínky a postupy ochrany a reprodukce genetických zdrojů lesních dřevin lesnický významných druhů, původních na území ČR. **Seznam druhů lesních dřevin, které mohou být zařazeny do Národního programu a na které lze poskytnout dotační podporu z Národního programu, je uveden v příloze č. 2 k vyhlášce č. 393/2013 Sb.**

Pro stanovení podmínek poskytování dotací z Národního programu vydalo Ministerstvo zemědělství (MZe) Zásady, kterými se na základě § 2j zákona č. 149/2003 Sb. v platném znění, stanovují podmínky pro poskytování dotací na ochranu a reprodukci genofondu lesních dřevin na období 2019–2027 (dále jen Zásady).

Předmět dotace	Maximální výše dotace	Poznámka
Podpora genových základů	200 Kč/ha/rok	Vztahuje se pouze na porostní skupiny, ve kterých se nacházejí dřeviny, pro které byla genová základna vyhlášena, se zastoupením uvedeným v lesním hospodářském plánu nebo lesní hospodářské osnově minimálně 5 %.
Podpora rodičů rodiny, ortetů a klonů	1 000 Kč/1ks uznaný rodič rodiny, ortet nebo klon/rok	od 1. října předchozího kalendářního roku do 30. září běžného roku byl proveden sběr reprodukčního materiálu (bylo vystaveno potvrzení o původu), s výjimkou zvláště chráněných a ohrožených druhů uvedených v tabulce č. 1 Zásad
Podpora semenných sadů a směsí klonů	do 80 % prokázaných nákladů vynaložených na dosažení účelu dotace	Vztahuje se na zakládání a obhospodařování nových a obhospodařování již existujících semenných sadů a směsí klonů.
Podpora existence a využívání zdrojů selektovaného repr. materiálu	71€/ha/rok	Podpora je řešena prostřednictvím Strategického plánu SZP na období 2021–2027 v rámci opatření Lesnicko-environmentální služby, podopatření 30. 70 Lesnicko-environmentální platby – Genofond.

1. Zařazení do Národního programu

1.1 Žadatel o zařazení

Žadatelem o zařazení do Národního programu může být vlastník genetického zdroje. V případě zdroje reprodukčního materiálu se vlastníkem rozumí vlastník pozemku, na kterém se zdroj nachází.

Pokud žádá o zařazení genetického zdroje lesních dřevin do Národního programu nájemce nebo pachtýř pozemku, na kterém se genetický zdroj nachází, je povinen k žádosti doložit kopii nájemní nebo pachtovní smlouvy nebo jiný doklad od vlastníka genetického zdroje, ve kterém je výslovně uvedeno, že je oprávněn žádat o zařazení genetického zdroje lesních dřevin do Národního programu.

Informace o Národním programu jsou k dispozici zde:

<https://www.uhul.cz/portfolio/narodni-program-ochrany-a-reprodukce-genofondu/>

1.2 Žádost o zařazení

Žádost o zařazení do Národního programu **musí být doručena** ÚHÚL nejpozději do 31. prosince každého kalendářního roku. Žadatel může být nově zařazen jako účastník Národního programu vždy od 1. ledna následujícího roku.

Žádost o zařazení je k dispozici zde:

<http://eagri.cz/public/web/mze/lesy/dotace-v-lesnim-hospodarstvi-a-myslivosti/podpora-genofondu-lesnich-drevin/zadosti-v-elektronicke-podobe/elektronicky-formular-pro-zarazeni-1.html>

1.3 Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem

Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem (ÚHÚL) je jako tzv. „pověřená osoba“ podle zákona č. 149/2003 Sb. koordinátorem Národního programu. Kromě koordinace provádí jeho hodnocení, ukládá opatření k záchraně ohroženého genetického zdroje lesních dřevin, zařazuje, mění nebo zrušuje zařazení genetického zdroje do Národního programu, vede ústřední evidenci, ukládá předání dokumentace o genetických zdrojích a vzorků genetických zdrojů a provádí kontrolu v oblasti Národního programu.

Pokud je z hlediska ochrany nebo reprodukce genetických zdrojů lesních dřevin žádoucí zařadit genetický zdroj lesních dřevin do Národního programu, může ho tam ÚHÚL na základě žádosti vlastníka tohoto zdroje zařadit.

1.4 Doklad o zařazení

Doba zařazení genetického zdroje lesních dřevin do Národního programu trvá nejdéle do ukončení doby platnosti stanoveného Národního programu.

Doklad o zařazení genetického zdroje lesních dřevin do Národního programu obsahuje:

- označení vlastníka genetického zdroje,
- druh genetického zdroje lesních dřevin,
- český a vědecký název dřeviny,
- evidenční číslo genetického zdroje lesních dřevin.

Zařazením genetického zdroje lesních dřevin do Národního programu se vlastník tohoto zdroje stává účastníkem programu. Práva a povinnosti dle zákona č. 149/2003 Sb. v platném znění vznikají účastníkům dnem stanoveným v dokladu o zařazení genetického zdroje lesních dřevin do Národního programu.

Porosty zařazené do Národního programu lze zařadit do kategorie lesa zvláštního určení.

Na zařazení genetického zdroje do Národního programu se nevztahuje správní řád.

Změna a zrušení zařazení genetického zdroje lesních dřevin do Národního programu

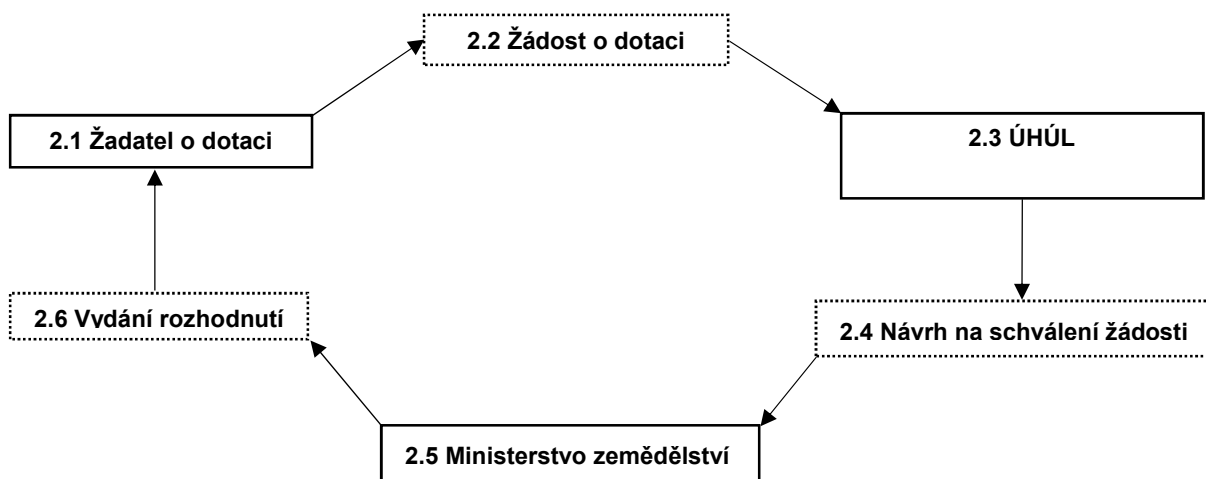
Jestliže byla provedena změna Národního programu, může ÚHÚL, jako pověřená osoba změnit zařazení genetického zdroje lesních dřevin, kterého se schválená změna týká.

ÚHÚL zruší zařazení genetického zdroje lesních dřevin do Národního programu, jestliže o to účastník Národního programu písemně požádá nebo genetický zdroj lesních dřevin, který byl zařazen do Národního programu:

- již nespĺňuje podmínky, pro které byl do Národního programu zařazen,
- genetický zdroj lesních dřevin, byl zničen,
- genetický zdroj lesních dřevin byl poškozen v takovém rozsahu, že již nemůže plnit svůj účel,
- došlo k porušení povinností účastníkem Národního programu.

Na změnu a zrušení zařazení genetického zdroje do Národního programu se nevztahuje správní řád.

2. Poskytování dotací na ochranu a reprodukci genofundu lesních dřevin

2.1 Žadatel o dotaci

Žadatelem o dotaci může být vlastník, nájemce nebo pachtýř pozemku, na kterém se genetický zdroj zařazený do Národního programu nachází. Pokud žádá o dotaci nájemce nebo pachtýř pozemku, na kterém se genetický zdroj nachází, musí to nájemní nebo pachtovní smlouva výslovně stanovit.

Příjemcem dotace je pouze žadatel o dotaci, který je účastníkem Národního programu, tzn. má k datu, kdy je jeho žádost o dotaci doručena na ÚHÚL, platný doklad o zařazení genetického zdroje, který je předmětem žádosti do Národního programu.

Žadatelem nemůže být subjekt, který:

- žádá o dotaci na genetický zdroj, který se nachází na pozemku mimo území České republiky (ČR),
- obdržel téhož roku na činnost v příslušném genovém zdroji, pro který je požadována dotace, dotaci či příspěvek z rozpočtu MZe, dotaci z jiných rozpočtových kapitol státního rozpočtu, dotaci z rozpočtu státního fondu nebo dotaci z rozpočtu územního samosprávného celku, anebo dotaci z fondů EU,
- splňuje definici podniku v obtížích ve smyslu Pokynů evropské unie ke státní podpoře v odvětvích zemědělství, lesnictví a ve venkovských oblastech na období 2014–2020,
- vůči němuž byl vystaven inkasní příkaz v návaznosti na rozhodnutí Evropské komise o protiprávní podpoře a její neslučitelnosti s vnitřním trhem, který dosud nebyl splacen,
- využívá předmět dotace výhradně a pouze ke komerčním účelům bez ohledu na plnění Národního programu.

2.2 Žádost o dotaci

Žádost se podává na formulářích, jejichž vzory jsou uvedeny v Zásadách, kterými se na základě § 2j zákona č. 149/2003 Sb. v platném znění, stanovují podmínky pro poskytování dotací na ochranu a reprodukci genofondu lesních dřevin na období 2019–2027 (dále jen Zásady).

Žádost se podává na jednotné podací místo:

**Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem
Nábřeží 1326
250 01 Brandýs nad Labem – Stará Boleslav**

Žádosti se podávají od 1. ledna do 30. září příslušného roku po splnění podmínek uvedených pro jednotlivé předměty dotace.

Formulář žádosti je k dispozici na:

<http://eagri.cz/public/web/mze/lesy/dotace-v-lesnim-hospodarstvi-a-myslivosti/podpora-genofondu-lesnich-drevin/zadosti-v-elektronicke-podobe/elektronicky-formular-pro-poskytnuti-2.html>

Podmínky poskytnutí dotace pro jednotlivé předměty dotace:

A. PODPORA GENOVÝCH ZÁKLADEN

- genová základna je vyhlášena v souladu s platnou právní úpravou (zákon č. 149/2003 Sb. a vyhláška č. 29/2004 Sb. v platném znění),
- genová základna je zařazena do aktuálního Národního programu,
- žadatel se zavázal, že genová základna, která je předmětem podpory, zůstane zařazena do aktuálního Národního programu minimálně do 30. září následujícího kalendářního roku, pokud doba platnosti vyhlášení genové základny neuplyne dříve,
- podpora se vztahuje pouze na porostní skupiny, ve kterých se nacházejí dřeviny, pro které byla genová základna vyhlášena, se zastoupením uvedeným v lesním hospodářském plánu nebo lesní hospodářské osnově minimálně 5 %.

B. PODPORA UZNANÝCH ZDROJŮ SELEKTOVANÉHO REPRODUKČNÍHO MATERIÁLU

- porostů fenotypové třídy A pro všechny lesní dřeviny uvedené v příloze č. 2 k vyhlášce č. 393/2013 Sb. a porostů fenotypové třídy B pro všechny lesní dřeviny uvedené v příloze č. 2 k vyhlášce č. 393/2013 Sb., s výjimkou smrku ztepilého borovice lesní a modřínu opadavého zařazených do Národního programu je poskytována v rámci **Strategického plánu SZP na období 2021–2027 v rámci opatření Lesnicko-environmentální služby, podopatření 30. 70 Lesnicko-environmentální platby – Genofond.**

Aktuální stav lze sledovat na adrese: <https://eagri.cz/public/web/mze/dotace/szp-pro-obdobi-2021-2027/rozvoj-venkova/lesnicko-environmentalni-platby/>

C. PODPORA ZDROJŮ KVALIFIKOVANÉHO REPRODUKČNÍHO MATERIÁLU

a) Podpora rodičů rodiny, ortetů a klonů

- rodič rodiny, ortet nebo klon je uznán jako zdroj kvalifikovaného reprodukčního materiálu v souladu s platnou právní úpravou (zákon č. 149/2003 Sb.),
- rodič rodiny, ortet nebo klon je zařazen do aktuálního Národního programu,
- žadatel se zavázal, že rodiče rodiny, ortety nebo klony, které jsou předmětem podpory, zůstanou zařazené do aktuálního Národního programu minimálně do 30. září následujícího kalendářního roku, pokud doba uznání zdroje neuplyne dříve,
- v případě rodičů rodiny byl v období od 1. září předchozího kalendářního roku do 30. září běžného roku proveden sběr semenného materiálu (bylo vystaveno potvrzení o původu), s výjimkou zvláště chráněných a ohrožených druhů uvedených v tabulce č. 1 Zásad,
- v případě ortetů a klonů byl v období od 1. září předchozího kalendářního roku do 30. září běžného roku proveden odběr částí rostlin (bylo vystaveno potvrzení o původu), s výjimkou zvláště chráněných a ohrožených druhů uvedených v tabulce č. 1 Zásad.

b) Podpora semenných sadů a směsí klonů

Dotaci lze poskytnout na:

1. podporu zakládání semenných sadů a směsí klonů při činnostech s tím souvisejících a jejich obhospodařování v období před uznáním za účelem vytváření předpokladů pro využívání a reprodukci potomstev s vysokou genetickou hodnotou lesních dřevin uvedených v příloze č. 2 k vyhlášce č. 393/2013 Sb. v rámci lesního hospodářství ČR
2. podporu obhospodařování uznaných semenných sadů a směsí klonů za účelem vytváření předpokladů pro využívání a reprodukci potomstev s vysokou genetickou hodnotou lesních dřevin uvedených v příloze č. 2 k vyhlášce č. 393/2013 Sb. v rámci lesního hospodářství ČR.

Podmínky poskytnutí dotace:

- splnění všech požadavků daných platnou právní úpravou (zákon č. 149/2003 Sb. a vyhláška č. 29/2004 Sb.), včetně registrované a schválené dokumentace v aktuálním stavu,
- v případě již založených, avšak dosud neuznaných semenných sadů nebo směsí klonů jsou semenný sad nebo směs klonů řádně zaregistrovány v souladu s platnou právní úpravou (zákon č. 149/2003 Sb. a vyhláška č. 29/2004 Sb.),
- semenný sad nebo směs klonů jsou zařazené do aktuálního Národního programu,
- žadatel se zavázal, že semenné sady nebo směsi klonů, které jsou předmětem podpory, zůstanou zařazené do aktuálního Národního programu minimálně do 30. září následujícího kalendářního roku, pokud doba uznání zdroje neuplyne dříve,
- u nově registrovaných semenných sadů nebo směsí klonů (po 1. ledna 2015) byly odevzdány určené osobě (Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i.) referenční vzorky reprodukčního materiálu, ze kterého byly semenný sad nebo směs klonů založeny, za účelem možnosti kontroly genetického původu jedinců v semenném sadu nebo směsi klonů; předání vzorků určené osobě koordinuje ÚHÚL,
- účelné vynaložení finančních prostředků za cenu v daném místě a čase obvyklou.

Společné podmínky poskytnutí dotace pro všechny předměty dotace:

- žadatel akceptoval zveřejnění údajů o jeho účasti v Národním programu a údajů o genetickém zdroji, který je předmětem žádosti, v ústřední evidenci vedené podle § 2g odst. 2 zákona č. 149/2003 Sb. ÚHÚL,
- žádosti o dotaci byly podány podle postupů a termínů uvedených v části A ortely podle části D Zásad.

2.3 Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem

Na obdrženu žádost vyznačí ÚHÚL datum přijetí a v návaznosti na to jí přidělí pořadové číslo a zaregistruje ji; pokud je žádost neúplná nebo obsahuje zjevně chybné nebo nepravdivé údaje, vrátí ji

žadatelé spolu s uvedením konkrétních vad, s výzvou a lhůtou k jejich odstranění a s upozorněním, že nedojde-li k odstranění vad žádosti do stanovené lhůty, bude žádost zamítnuta.

2.4 Návrh na schválení žádosti

Po odborném posouzení žádosti ÚHÚL předloží MZe návrh na schválení každé žádosti, popř. návrh na zamítnutí žádosti (nebo části žádosti) s uvedením důvodů pro zamítnutí; k objektivnímu posouzení si může ÚHÚL vyžádat od žadatele, popř. od určené osoby doplňující údaje a doklady.

2.5 Ministerstvo zemědělství

- poskytne dotaci, jestliže žadatel a jeho žádost splňují podmínky a lhůty stanovené Zásadami,
- dojde-li k závěru, že podmínky pro poskytnutí dotace nejsou splněny, sdělí tuto skutečnost písemně žadateli a ÚHÚL spolu s důvody, pro které nelze dotaci poskytnout; toto sdělení musí žadateli zaslat bez zbytečného odkladu,
- s ohledem na objem prostředků státního rozpočtu podle schváleného zákona o státním rozpočtu v příslušném roce lze dotaci přiznat v poměrně nižší výši, než v jaké je požadována; výše krácení prostředků bude stanovena procentuálně podle výše schváleného rozpočtu,
- při poskytování dotací se postupuje podle rozpočtových pravidel a v souladu s příslušnými právními předpisy EU, na dotaci není právní nárok,
- na podávání a vyřizování žádostí se nevztahují obecné předpisy o správním řízení,
- dotace se neposkytne, jestliže by celková výše podpory na jednu žádost byla nižší než 1 000 Kč maximální výše režijních nákladů nepřesáhne 20 %, pokud nebude Rozhodnutím stanoveno jinak,
- dotace podle části B bodů 1.1 až 1.3 budou do schválení příslušných částí Zásad Evropskou Komisí poskytovány v režimu de minimis.

2.6 Vydání rozhodnutí

- dotace se poskytuje na základě písemného Rozhodnutí vydaného MZe,
- Rozhodnutí se vyhotovuje ve 4 stejnopisech; každý stejnopis má hodnotu originálu; jeden stejnopis obdrží příjemce dotace, jeden stejnopis obdrží ÚHÚL, dva stejnopisy si ponechá příslušný odbor MZe, který Rozhodnutí vydal – z toho jeden přiloží k soupisce plateb předávané věcně příslušnému odboru MZe k proplacení,
- finanční vyjádření dotace v Rozhodnutí bude uvedeno v částkách zaokrouhlených na celé Kč směrem dolů,
- na vydání Rozhodnutí se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

S ohledem na objem prostředků státního rozpočtu podle schváleného zákona o státním rozpočtu v příslušném roce lze dotaci přiznat v poměrně nižší výši, než v jaké je požadována; výše krácení prostředků bude stanovena procentuálně podle výše schváleného rozpočtu.

www.uhul.cz
Informace o lesích

Zpracovali Ing. Tomáš Eybl, DiS.; Ing. Jan Mondek; Mgr. Martin Polívka, DiS
Vedoucí odborné skupiny Ing. Zdeněk Soušek
Vydal Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, duben 2023